

25 JAAR ZOOGDIERENWERKGROEP

Ludy Verheggen wordt bedankt voor zijn rol als thema-redacteur bij de totstandkoming van dit themanummer. Verder kon de uitgave van dit nummer mede tot stand worden gebracht dankzij financiële steun van onderstaande organisaties:

Diverse studiegroepen van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg hebben de afgelopen jaren hun 25-jarig bestaan gevierd. De Zoogdierenwerkgroep is in maart 1980 opgericht en sluit zich hiermee aan bij de rij jubilerende studiegroepen. Het was in onze vereniging een dynamische tijd, zo'n kwart eeuw geleden.

Het gonsde van initiatieven om de Genootschapsactiviteiten te bundelen en te coördineren. Voor het onderzoek aan zoogdieren was daar destijds alle aanleiding toe. Er werd geconstateerd dat de presentie van een aantal zoogdiersoorten sterk afnam, terwijl er nauwelijks kwantitatieve verspreidingsgegevens voorhanden waren. Wel voorhanden was een actieve groep jonge mensen die een passie hadden voor wilde zoogdieren. Die combinatie van 'vraag en aanbod' bleek een goede voedingsbodem om het zoogdieronderzoek in Limburg concreet gestalte te geven.

Dat binnen het Genootschap diverse studiegroepen bestaansrecht hebben betekent dat mensen een bijzondere belangstelling ontwikkelen voor één of een beperkt aantal soortgroepen. Ik vraag me wel eens af waarom iemand juist geïnteresseerd is in bijvoorbeeld vogels en veel minder in planten. Of anders gezegd: wat karakteriseert een vogelaar in vergelijking met een botanist. Volgens mij zijn veel vogelaars individueel ingesteld. Immers, in groepsverband het veld ingaan kan het waarnemen belemmeren omdat vogels gemakkelijk worden verstoord. Wil je een vogel goed waarnemen of er zelfs een foto van maken, dan kun je dat het best in alle rust en eenzaamheid doen. Een vogelaar gaat er dan ook graag alleen op uit. Een botanist is daarentegen vooral een gezelschapsmens, die het leuk vindt om ter plekke zo veel mogelijk mensen te laten zien welke vondst hij heeft gedaan. Dat kan ook goed, want een plant loopt immers niet weg en laat zich uitgebreid bewonderen.

De vraag is nu wat een zoogdieronderzoeker typeert. Naar mijn mening is kenmerkend voor een zoogdieronderzoeker dat hij bijzonder eigenwijs is. Let wel, ik beoog hiermee niet een groep natuurliefhebbers collectief te beledigen, maar probeer te doorgronden wat de drijvende krachten zijn achter de mensen die deelnemen of deel hebben genomen aan zoogdieronderzoek. Belangstelling voor zoogdieren is als zodanig

evident. Het is de soortgroep waar wij als Homo sapiens het meest op lijken, dat prikkelt de nieuwsgierigheid en de onderzoeksdrang. Maar iedereen weet: veel zoogdieren laten zich moeilijk waarnemen. Vele hebben een nachtelijke leefwijze en/of zijn erg schuw. Bovendien zijn er nogal wat soorten die sprekend op elkaar lijken. Probeer dan maar eens

een collega ervan te overtuigen dat je met zekerheid een Boommarter hebt gezien. Of een Wilde kat. Een organisatie als Dutch Birding om hordes liefhebbers te lokken die je waarneming kunnen bevestigen, heeft geen bestaansrecht bij zoogdieren: de 'vogel' is doorgaans al gevlogen bij het minste teken van menselijke aanwezigheid. Nee, om vol te houden dat je gelijk hebt, moet je gewoonweg eigenwijs zijn. En als je dat niet van jezelf vindt, vinden anderen dat wel van jou.

Eigenwijze mensen zijn tot grote prestaties in staat. Ze zijn volhardend en zeer gedreven, brengen veel naar voren en roepen boeiende dialogen op. Dat ze bereid zijn vele nachtelijke velduren met grote waakzaamheid door te brengen, betekent dat zij hart voor de zaak hebben. En last but not least: het feit dat zij eigenwijs zijn, wil nog niet zeggen dat ze ongelijk hebben. Eigenwijsheid en doorzettingsvermogen zijn karaktereigenschappen die goed passen bij een langdurig lidmaatschap van de Zoogdierenwerkgroep. En dat is de afgelopen 25 jaar voor veel Genootschapsleden van toepassing geweest.

De Zoogdierenwerkgroep heeft in zijn 25-jarig bestaan pieken en dalen gekend. We zitten momenteel als werkgroep weer stevig in de lift. Zo kostte het geen enkele moeite om schrijvers van artikelen voor dit themanummer te vinden. Er wordt toegewerkt naar een nieuw hoogtepunt: het realiseren van de verspreidingsatlas van de zoogdieren in Limburg. Hieraan hebben al heel wat mensen, vaak lange tijd geleden, een bijdrage geleverd. We zijn er nog niet; de werkgroep kan nog heel wat eigenwijze leden gebruiken. Stront-eigenwijze, liefst.

Frans Coolen
voorzitter NHGL
voorzitter Zoogdierenwerkgroep